

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Τηλ. επικ.: 213 130 7633/7621/7628
Email: koinovouleftikos@justice.gov.gr**

Αθήνα, 24 - 12- 2021

Αρ. Πρωτ.: 273

Προς:

Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοιν.:

1. Υπουργό Οικονομικών
2. Βουλευτές: κ.κ. Θ. Παφίλης,
Γ. Γκιόκας, Λ. Κανέλλη &
Μ. Κομνηνάκα
(δια της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)

Ερώτηση 1647/02-12-2021

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 1647/02-12-2021 Ερώτησης που κατέθεσαν στη Βουλή των Ελλήνων οι βουλευτές κ.κ. Θ. Παφίλης, Γ. Γκιόκας, Λ. Κανέλλη & Μ. Κομνηνάκα, με θέμα: «Για την καταβολή των δεδουλευμένων των ασκούμενων δικηγόρων που πραγματοποιούν την άσκησή τους μέσω προγράμματος ΕΣΠΑ στα δικαστήρια της επικράτειας και παραμένουν απλήρωτοι επί τέσσερις μήνες», θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

Περιγραφή της Πράξης

Με την υπ' αρ. 3409/1120/Α3/24-05-2019 (ΑΔΑ: ΩΔ7Ο465ΧΙ8-ΡΛΡ) Απόφαση εντάχθηκε η πράξη με τίτλο «Πρακτική άσκηση αποφοίτων νομικών σχολών για την απόκτηση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος δικηγόρου» και MIS 5039505 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑΝΕΚ) 2014-2020». Η Πράξη επιδιώκει την υποβοήθηση της πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης αποφοίτων νομικών σχολών για την απόκτηση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος δικηγόρου. Η ομάδα στόχος αποτελείται από νέους δικηγόρους αποφοίτους Νομικών Σχολών οι οποίοι βρίσκονται σε δυσχερή οικονομική ή και κοινωνική θέση με αποτέλεσμα να δυσκολεύονται στην ολοκλήρωση της 18μηνιας πρακτικής άσκησης που είναι απαραίτητη για την απόκτηση της άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος του δικηγόρου. Η επιλογή γίνεται με βαθμολόγηση ειδικά σχεδιασμένων κριτηρίων επιλογής ώστε να αποτυπωθεί η κοινωνική ευαισθητοποίηση του προγράμματος. Ο αριθμός των ασκούμενων δικηγόρων/ωφελοούμενων από την παρέμβαση ανέρχεται σε συνολικά έως 2.400 άτομα.

Μέρος της δεκαοκτάμηνης πρακτικής άσκησης των νέων δικηγόρων, διάρκειας δώδεκα (12) μηνών θα πραγματοποιηθεί στα Δικαστήρια ή τις Εισαγγελίες της χώρας. Με την άσκησή τους στα δικαστήρια, οι συμμετέχοντες αποκτούν ουσιαστικές πρακτικές γνώσεις για τον τρόπο λειτουργίας της Δικαιοσύνης αφού κατά τη διάρκεια αυτής τους ανατίθενται καθήκοντα με σκοπό την εκμάθηση των διαδικασιών του αντικειμένου της δικαστηριακής ύλης Διοικητικής Δικαιοσύνης: Τμήματα Συνεδριάσεων ουσίας, Τμήματα Ακυρωτικού Σχηματισμού, Πολιτικής & Ποινικής Δικαιοσύνης. Η άσκηση παρέχεται στη γραμματεία εκάστοτε Δικαστηρίου και υπό την κατεύθυνση του προϊστάμενου δικαστή και μπορεί να συνοδεύεται από παρακολούθηση σεμιναρίων που οργανώνονται από τις δικαστικές αρχές όπου υπηρετούν και από τους οικείους δικηγορικούς συλλόγους.

Στη συνέχεια, γίνεται κατανομή των ασκούμενων σε δικηγορικά γραφεία τα οποία έχουν δηλώσει συμμετοχή στο πρόγραμμα, με κριτήρια που θα οδηγούν στην επιλογή του δικηγορικού γραφείου που εξυπηρετεί τις ανάγκες του ασκούμενου. Η πρακτική άσκηση στα δικηγορικά γραφεία θα έχει διάρκεια 6 μήνες και με αυτόν τον τρόπο ολοκληρώνεται η 18μηνη υποχρεωτική περίοδος και ο ασκούμενος μπορεί να αποκτήσει την άδεια άσκησης επαγγέλματος.

Μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής τους άσκησης αναμένεται να αποκτήσουν πολύτιμη εργασιακή εμπειρία ασκούμενοι σε πραγματικές εργασιακές συνθήκες. Με τον τρόπο αυτό θα είναι σε θέση να προσφέρουν περισσότερο ποιοτικές και ουσιαστικές υπηρεσίες προς τους πολίτες της χώρας, τους εντολείς τους.

Η πράξη υλοποιείται μέσω εννέα (9) υποέργων, ανάμεσα στα οποία βρίσκονται τα εξής:

- Το Υποέργο 4, το οποίο περιλαμβάνει το Π.5 «Συντονισμός Πράξης», συμβατικού αντικειμένου 939.200 € μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Ο Ανάδοχος έχει την κύρια ευθύνη επίβλεψης και ελέγχου της πορείας εκτέλεσης του έργου, τον συντονισμό των εργασιών, τη διευθέτηση ζητημάτων που άπτονται της παρακολούθησης υλοποίησης, της παραλαβής των διαφόρων πακέτων εργασίας και της έγκαιρης ολοκλήρωσής τους, την επίλυση διαφορών, την εισήγηση επί αιτημάτων αλλαγών, και τέλος, τη δημιουργία και συντήρηση κλίματος συνεργασίας μεταξύ των μελών των εμπλεκόμενων ομάδων και την συνολική επιτυχία του Κυρίως Έργου.

- Τα Υποέργα 5 έως 9, τα οποία περιλαμβάνουν, τα Π.6, Π.7, Π.8 και Π.9, «Πρακτική άσκηση ασκούμενων δικηγόρων για 18 μήνες σε δικαστήρια και δικηγορικά γραφεία», συνολικού προϋπολογισμού 25.920.000 €.

Στο πλαίσιο του έργου υπάρχει χρήση εξειδικευμένων εργαλείων ΤΠΕ και έχει αναπτυχθεί βάση δεδομένων, στην οποία θα καταχωρούνται τα αναλυτικά στοιχεία όλων των ασκούμενων δικηγόρων της Χώρας ανά Δικαστήριο και Δικηγορικό Γραφείο. Ο σχεδιασμός και η δημιουργία Βάσης Δεδομένων του έργου περιλαμβάνει τόσο τον λειτουργικό και τεχνικό σχεδιασμό της όσο και την περαιτέρω εξασφάλιση της σωστής λειτουργίας και διαχείρισής της. Σκοπός είναι να καταχωρούνται οι αιτήσεις και τα κριτήρια καθώς και τα υποψήφια δικαστήρια και δικηγορικά γραφεία. Οι αιτήσεις γίνονται ηλεκτρονικά και το σύστημα κάνει την αντιστοίχιση, ενώ δέχεται και ηλεκτρονικά παρουσιολόγια πέρα από τα έντυπα, από τα οποία θα προκύπτει ο συνολικός αριθμός, ημέρες παρουσίας και αντίστοιχης περικοπής λόγω απουσίας. Ο Προϊστάμενος Γραμματείας εκάστοτε δικαστηρίου και ο νόμιμος εκπρόσωπος κάθε δικηγορικού γραφείου πιστοποιούν ηλεκτρονικά τα παρουσιολόγια.

ΕΡΩΤΗΜΑ: 1^ο

Ως προς την καθυστέρηση της καταβολής της αμοιβής στους συμμετέχοντες στο Πρόγραμμα σας γνωρίζουμε ότι οι απαιτούμενες διοικητικές και διαχειριστικές ενέργειες για την καταβολή των αμοιβών των ασκούμενων Δικηγόρων ορίζονται με την υπ' αριθ. 28242οικ./08-07-2021 (Β' 3015) κ.υ.α. και αποτελούν μια πολυσύνθετη διαδικασία που προϋποθέτει άμεσες ενέργειες από όλους τους εμπλεκόμενους, ήτοι: τους Φορείς τοποθέτησης των ασκούμενων Δικηγόρων (δικαστήρια /εισαγγελίες), το Συντονιστή της Πράξης του ΕΠΑΝΕΚ, την Ειδική Υπηρεσία Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Δικαιοσύνης (Φορέας Υλοποίησης του Έργου) και τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Η πρώτη ημερομηνία υπογραφής συμβάσεων του Υπουργείου Δικαιοσύνης με ασκούμενους δικηγόρους είναι στις 24 Αυγούστου 2021. Αναλυτικά ο πρώτος μήνας μισθοδοσίας στον οποίο αναφέρεται η ερώτηση των βουλευτών αφορά σε 3 συμβάσεις με πληρωτέες έξι εργάσιμες ημέρες, 11 συμβάσεις με πληρωτέες πέντε εργάσιμες ημέρες, 4 συμβάσεις με πληρωτέες τέσσερις εργάσιμες ημέρες, 6 συμβάσεις με πληρωτέες τρεις εργάσιμες ημέρες, 35 συμβάσεις με πληρωτέες δύο εργάσιμες ημέρες και 2 συμβάσεις με πληρωτέα με 1 εργάσιμη ημέρα.

Αντιλαμβανόμενοι πλήρως τις δυσχέρειες που προκαλεί η καθυστέρηση στην καταβολή της αμοιβής της πρακτικής άσκησης των δικηγόρων και στοχεύοντας στην άμεση επίλυση του προβλήματος, απαιτήθηκε άμεση ενημέρωση από το Φορέα Υλοποίησης του Έργου. Όπως ετέθη υπόψη μας, για τους μήνες Αύγουστο και Σεπτέμβριο: «ο λόγος της καθυστέρησης αποστολής του παραδοτέου εκ μέρους του Συντονιστή της Πράξης οφείλεται στο ότι κατά την διαδικασία καταγραφής των παρουσιολογίων εντοπίστηκαν τέσσερις (4) Φορείς που δεν είχαν αποστείλει τα χειρόγραφα παρουσιολόγια των ασκούμενων που απασχολούσαν παρά τις συνεχείς οχλήσεις. Ο τελευταίος Φορέας απέστειλε τις καταστάσεις των παρουσιολογίων στις 22-10 2021»...[...]. Επίσης, για το μήνα Οκτώβριο: «Ο Συντονιστής της Πράξης ακολούθησε ανάλογη διαδικασία για την έκδοση των μισθολογικών καταστάσεων για τον μήνα Οκτώβριο. Καθότι υπήρχαν και πάλι αρκετές ελλείψεις στην αποστολή των χειρόγραφων παρουσιολογίων, απεστάλη email προς όλους τους Υπεύθυνους Πρακτικής Άσκησης (02-11-2021, όπου ετέθη ως καταληκτική ημερομηνία αποστολής των χειρόγραφων παρουσιολογίων η 5-11-2021)». Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι υπήρχαν αστοχίες, ήτοι καθυστερήσεις στην αποστολή παρουσιολογίων από φορείς, που δεν επέτρεψαν την έγκαιρη αποπληρωμή των δικαιούχων μέσω του συστήματος της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών.

Στη συνέχεια και αφού είχε ήδη ολοκληρωθεί η απαιτούμενη απογραφή των ασκούμενων δικηγόρων στο μητρώο ανθρώπινου δυναμικού του ελληνικού δημοσίου (απαραίτητη προϋπόθεση για την πληρωμή τους μέσω της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών), καταβλήθηκε κάθε δυνατή προσπάθεια για την έγκαιρη ολοκλήρωση της διαδικασίας πληρωμής των δικαιούχων.

Συγκεκριμένα, κατόπιν συνεργασίας της αναδόχου εταιρείας (Συντονιστής του Έργου) και της Ειδικής Υπηρεσίας της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου μας με τη Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Οικονομικής Διαχείρισης και υπό τις συντονισμένες ενέργειες της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών & Διοικητικών Υπηρεσιών του Υπουργείου μας και της Υπηρεσίας Συντονισμού, διενεργήθηκαν οι απαραίτητοι έλεγχοι ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών, αποθηκεύτηκαν τα αρχεία σε κατάλληλο ηλεκτρονικό μορφότυπο (xml), ολοκληρώθηκε η απαιτούμενη διαδικασία με την Τράπεζα της Ελλάδας και απεστάλη από το Υπουργείο μας στην Ενιαία Αρχή Πληρωμών η εντολή πληρωμής οφειλών πληρωμών έργων Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) της Τράπεζας της Ελλάδος μαζί με το αρχείο των δικαιούχων(xml) προκειμένου να καταβληθεί η μισθοδοσία των μηνών Αυγούστου (από 24-08-2021), Σεπτεμβρίου, Οκτωβρίου και Νοεμβρίου.

Η Ενιαία Αρχή Πληρωμών κατέβαλε στους δικαιούχους, στις 10-12-2021, τα ποσά για τη μισθοδοσία των μηνών Αυγούστου, Σεπτεμβρίου και Οκτωβρίου 2021.

Ακολούθως, όσον αφορά στους δικαιούχους που ξεκίνησαν την άσκησή τους το μήνα Νοέμβριο 2021, το αρχείο για τη μισθοδοσία του μηνός Νοεμβρίου 2021 απεστάλη στην Ενιαία Αρχή Πληρωμών, στις 06-12-2021 και τα ποσά μισθοδοσίας καταβλήθηκαν στους δικαιούχους στις 13-12-2021. Όσον αφορά στους δικαιούχους που είχαν ξεκινήσει την άσκησή τους πριν το μήνα Νοέμβριο 2021, επίκειται η καταβολή της μισθοδοσίας τους.

Όπως αρμοδίως μας διαβεβαιώνουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, μετά την πρώτη πληρωμή των συμμετεχόντων στο Πρόγραμμα πρακτικής άσκησης αποφοίτων Νομικών Σχολών για την Απόκτηση Άδειας Ασκήσεως Επαγγέλματος Δικηγόρου, αναμένεται να ομαλοποιηθεί η ροή της εξέλιξης των πληρωμών των δικαιούχων.

ΕΡΩΤΗΜΑ: 2^ο

Σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην υπ' αριθ. 28242/8-7-2021 κοινή υπουργική απόφαση (3015 Β'): «Η καταβολή της αμοιβής της πρακτικής άσκησης των ασκούμενων Δικηγόρων θα γίνεται μηνιαίως ηλεκτρονικά μέσω του epde και της Τράπεζας της Ελλάδος, από την Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Σε περίπτωση τυχόν αστοχιών, η εκκαθάριση δύναται να πραγματοποιηθεί τον επόμενο μήνα.». Προς το σκοπό της επιτάχυνσης των διαδικασιών και αποφυγής καθυστερήσεων που εντοπίστηκαν στο παρελθόν από τους δικαστικούς φορείς που συμμετέχουν στο έργο, απεστάλη το υπ' αρ. 341/1-12-2021 έγγραφο προς τους Υπεύθυνους Πρακτικής Άσκησης Ασκούμενων Δικηγόρων των Δικαστηρίων της Χώρας που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, με την οδηγία όπως αποστέλλονται ηλεκτρονικά τα μηνιαία έγγραφα

παρουσιολόγια, το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα κάθε επόμενου ημερολογιακού μήνα. Αυτό είναι απολύτως απαραίτητο, ώστε να μπορέσει να ολοκληρωθεί εγκαίρως η εκκαθάριση της μισθοδοσίας κάθε μήνα και να ακολουθηθούν όλα τα βήματα της διαδικασίας μέχρι την αποστολή των τελικών εκκαθαρισμένων στοιχείων στην Ενιαία Αρχή Πληρωμής, ώστε να διασφαλιστεί ότι το σύνολο των ωφελούμενων θα λάβει τη μισθοδοσία του εντός του επόμενου ημερολογιακού μήνα από τον δεδουλευμένο.

ΕΡΩΤΗΜΑ: 3ο

Με την υπ' αριθ. 28242οικ./06-07-2021 (Β' 3015) κ.υ.α. ορίστηκαν: α) οι θέσεις επιδοτούμενης πρακτικής άσκησης Δικηγόρων σε Δικαστήρια/Εισαγγελίες (κατανομή), β) ο τρόπος επιλογής των ασκούμενων δικηγόρων σε φορέα υποδοχής, γ) η διαδικασία τοποθέτησης σε θέση πρακτικής άσκησης του ασκούμενου δικηγόρου, δ) υποχρεώσεις και δικαιώματα επιδοτούμενων ασκούμενων Δικηγόρων και ε) η διαδικασία πιστοποίησης του οικονομικού αντικειμένου.

Όσον αφορά τη διεκδίκηση εργασιακών δικαιωμάτων από τους ασκούμενους δικηγόρους σας ενημερώνουμε ότι δεν ανήκει στη διακριτική ευχέρεια του Υπουργείου Δικαιοσύνης η ικανοποίησή τους καθώς τα ζητήματα αυτά ορίζονται ξεκάθαρα στην ως άνω κ.υ.α.

Συγκεκριμένα στο άρθρο 3 της ως άνω κ.υ.α. ορίζεται: **§1** «Για την τοποθέτηση σε θέση Πρακτικής Άσκησης του ο ασκούμενος Δικηγόρος, κατά την πρώτη παρουσία του στο φορέα υποδοχής, υπογράφει τη Σύμβαση Πρακτικής Άσκησης και ενημερώνεται από τον Υπεύθυνο Πρακτικής Άσκησης για την ημερομηνία έναρξης της πρακτικής άσκησης, τις υποχρεώσεις του και τους κανόνες λειτουργίας του φορέα (ωράριο, οργανόγραμμα εργασίας κλπ.)...». **§2** «[...] Η σύμβαση Πρακτικής Άσκησης αποτελεί μία τριμερή σύμβαση που υπογράφεται με ηλεκτρονικό τρόπο από την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Δικαιοσύνης, τον Ασκούμενο Δικηγόρο και τον Υπεύθυνο Πρακτικής Άσκησης του Φορέα Υποδοχής. Η Σύμβαση Πρακτικής Άσκησης δεν αποτελεί σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, ούτε διέπεται από τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.»

Επίσης στο άρθρο 5 παρ. 3 της ίδιας κ.υ.α. ορίζεται: «Η αμοιβή της Πρακτικής Άσκησης του ασκούμενου Δικηγόρου ανέρχεται στο ποσό των 600,00€ μηνιαίως. Το εν λόγω ποσό δεν υπόκειται σε ασφαλιστικές κρατήσεις, παρά μόνο σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος που θα καταβάλλεται κάθε μήνα. Αδικοιολόγητη απουσία του ασκούμενου Δικηγόρου συνιστά αντίστοιχη των ημερών απουσίας του μείωση της αμοιβής του. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται αναλογικά ο ν. 4194/2013 “Κώδικας Δικηγόρων” (Α'208) ή άλλη σχετική νομοθεσία ή κανονιστικές πράξεις».

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ**

Με εντολή Υπουργού
Ακριβές αντίγραφο
Η Προϊσταμένη του Γραφείου
κ.α.α.
Μαρία Νούλα

Αριθμός σελίδων εγγράφου: ...4...
Αριθμός σελίδων συνημμένων:0...
Σύνολο σελίδων: 4